

בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"פ 9110-11-18 דוד נ' בנק הפועלים בע"מ

בפני כבוד השופט חננאל שרעבי

המבקש אבי אהרון דוד ת"ז 021354584
ע"י ב"כ עו"ד ספיר בודוק בן-צוק

נגד

המשיב בנק הפועלים בע"מ ח.פ. 520000118
ע"י ב"כ עו"ד ע. שחר ממשרד עוה"ד לוינסון

פסק דין

- 1 השאלה שעל הפרק, היא סירובו של הבנק המשיב (להלן: "הבנק"), לשחרר כספים
- 2 המופקדים בחשבון המבקש בבנק, שמספרו: 450701 (להלן: "החשבון"), שהיה בתקופה
- 3 הרלוונטית תושב זר (אזרח ותושב אוסטריה), כל עוד לא ימציא אישור רואה חשבון או
- 4 יועץ מס כי החשבון ו/או הכספים המצויים בו, דווחו לרשויות המס באוסטריה.
- 5
- 6 בשנת 1998, בהגיע המבקש לגיל 18 שנים, וכשהיה אזרח ותושב אוסטריה, הוא פתח את
- 7 החשבון.
- 8 לגרסת המבקש, הוא פתח את החשבון בעידודו של הבנק, שהפעיל באותה עת שיווק
- 9 אגרסיבי בקרב הקהילה היהודית באוסטריה, תוך מתן הטבות ניכרות.
- 10 בין השנים 1998 ועד 2007, כתשע שנים, הפקיד המבקש בחשבון סכומים שונים, חלקם
- 11 במזומן וחלקם בהעברות בנקאיות (המבקש צירף כנספח 4 לבקשתו דפי חשבון).
- 12 משנת 2007 ועד לשנת 2017 לא הפקיד המבקש כספים בחשבון ולא ביצע בו כל פעולה.
- 13 בתקופה זו הוגדר החשבון כ"חשבון ללא תנועה" (חשבון פקל"ת). בחשבון כזה משקיע
- 14 הבנק את הכספים שבו בהתאם להוראות הדין (ראו לענין זה – צו הבנקאות (פקדונות ללא
- 15 תנועה) התש"ס-2000).
- 16 כיום מצויים בחשבון כ-1.9 מליון יורו השקולים לסך של כשמונה מליון ₪, ואולי יותר
- 17 (לטענת הבנק בסיכומיו, בחשבון יש כיום סכום השקול לכעשרה מליון ₪).
- 18

בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"פ 9110-11-18 דוד נ' בנק הפועלים בע"מ

- 1 טענות המבקש בתובענה
- 2 7. לטענת המבקש בתובענה, הוא החל בהפקדת הכספים בשנת 1998, בהגיעו לגיל 18 שנים,
 3 עת הצטרף לעסקי משפחתו באוסטריה.
- 4 מדגיש המבקש, כי הפסיק את הפקדת הכספים בחשבון בשנת 2007, כשעזב את עסקי
 5 משפחתו ויצא ללימודים בעיר וינה.
- 6 8. בחודש דצמבר 2016 עלה המבקש בגפו לישראל והוא כבן 37 שנים. הוא פנה בחודש מרץ
 7 או אפריל 2017 לבנק במטרה למשוך כספים מחשבונו לשם רכישת בית מגורים. אז
 8 לתדהמתו הודיעו לו פקידי הבנק כי הוחלט לחסום את החשבון כחלק ממדיניות חדשה של
 9 הבנק, שלא היתה ידועה לו טרם הפקיד את כספו בבנק.
- 10 לפני משורת הדין, הסכים הבנק לשחרר לו מהחשבון סך של 300,000 ₪ בחודש אפריל
 11 2017 לשם מחיה.
- 12 9. על מנת לשחרר את חסימת החשבון הבנק דרש מהמשיב מספר דרישות, וביניהן:
- 13 א. פתיחת חשבון כתושב ישראל במקום תושב זר;
- 14
- 15 ב. מסמך "ויתור על סודיות בנקאית";
- 16
- 17 ג. אישור רואה חשבון או עורך דין או יועץ מס מאוסטריה, כי המבקש שילם על הכנסתו
 18 מס כדין בזמנו באוסטריה.
- 19
- 20 הוסיף המבקש וציין, כי נאמר לו ע"י פקידי הבנק, כי אם יחתום על כל המסמכים שהבנק
 21 ידרוש ממנו, הרי שבחלוף שלושה חודשים הבנק ישחרר את חסימת החשבון ויאפשר לו
 22 למשוך כספים מהחשבון, אפילו אם לא ימציא את האישור המוזכר בסעיף 9(ג) לעיל.
- 23 10. המבקש חתם על כל מסמך שדרש הבנק, אך הבהיר לבנק כי אישור כנדרש בסעיף 9(ג) לעיל
 24 הוא אינו יכול להביא מהטעם הבא – אין לו תיק במס הכנסה באוסטריה כבר שנים רבות,
 25 החל משנת 2007 עת פרש מעסקיו, דהיינו לפני למעלה מאחת עשרה שנים. הוא כבר אינו
 26 מחזיק מסמכים או דוחות כאלה ואחרים הרלוונטיים לתקופת פעילותו של החשבון משנת
 27 1998 ועד 2007. הדין האוסטרי והישראלי אינם מחייבים אותו להחזיק מסמכים כאמור
 28 מעל תקופה של שבע שנים.
- 29 עוד טען המבקש, כי הוא נתן בידי הבנק טופס ויתור על סודיות בנקאית, בו היה יכול הבנק
 30 לעשות שימוש, תוך פניה לכל רשות אוסטרית אם עלה בו חשד לגבי הכספים המצויים
 31 בחשבון כבר שנים ארוכות.

בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"פ 18-11-9110 דוד נ' בנק הפועלים בע"מ

- 1 בכל מקרה ציין המבקש, כי אינו חשוד ולא נחקר מעולם בכל מעשה פלילי באוסטריה או
 2 בישראל או בכל מקום אחר בעולם. הוא מעולם לא נתבע ולא נדרש לחקירה בפני רשויות
 3 החוק בישראל או באוסטריה או בכלל. תיק המס שלו באוסטריה נסגר כאמור לפני כאחת
 4 עשרה שנים. בחודש דצמבר 2016 עלה לישראל, ומאז עיקר חייו וזיקתו היא לישראל בלבד.
- 5 11. במצב דברים זה טוען המבקש בתובענה הנדונה, שהוגשה בהמרצת פתיחה, כי חסימת
 6 החשבון ע"י הבנק נעשתה שלא כדין, ומבקש להורות לבנק לשחרר את חשבונו.
- 7 12. המבקש גם ביקש פיצול סעדים לתביעת נזקים כספיים הנגרמים לו עקב חסימת החשבון.
 8 בנדון ציין המבקש בבקשתו לפיצול סעדים, כי רכש דירה בתל-אביב תוך הסתמכות על
 9 הבטחת הבנק כי ישחרר את החשבון בכל מקרה, אף ללא אישור רואה חשבון, תוך שלושה
 10 חודשים מיום חתימת המבקש על מסמכים שנדרשו, אך לא עמד בהבטחתו זאת. בעקבות
 11 כך הוא עלול להיתבע חוזית ונזיקית בסכומים ניכרים. הסכומים הנ"ל טרם התגבשו
 12 סופית. לכן נדרש היתר לפיצול סעדים.

13

14

טענות הבנק בתשובתו

- 15 13. המשיב הגיש כתב תשובה בה עמד בהרחבה על היותו "שומר סף" במלחמה בהלבנת הון
 16 והעלמת מס, מעבר להיותו נותן שירותים בנקאיים ללקוחותיו.
- 17 בין הסיכונים האמורים, נגדם צריך הבנק לפעול בהיותו "שומר סף", נמנים גם עבירות
 18 שעניינן אי-דיווח כדין של כספים המוחזקים ע"י תושבי חוץ, לרשויות המס במדינות
 19 המקור, דוגמת המקרה דנן.
- 20
- 21 הסביר הבנק כי בין שני תפקידיו אלה קיים מתח מסויים, ולכן הוא פועל בהתאם להנחיות
 22 בנק ישראל והמפקח על הבנקים, הרגולטורים לגביו.
- 23
- 24 ציין הבנק, כי אם לא יפעל על-פי ההנחיות האמורות, הוא עלול למצוא עצמו חשוף, הן
 25 בארץ והן בחו"ל, לסנקציות כספיות או פליליות, תוך פגיעה במוניטין שלו בארץ או בחו"ל.
- 26 14. הבנק גם פירט את תפקידו כ"שומר סף" בכל הקשור לחשש הלבנת הון והעלמות מס.
- 27 ציין הבנק, כי אכן מכח חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 (להלן: "חוק
 28 הבנקאות"), חלה עליו חובה ליתן ללקוחותיו שירותים בנקאיים.
- 29
- 30 יחד עם זאת, עם חקיקתם של חוק איסור הלבנת הון, תש"ס-2000 (להלן: "חוק איסור
 31 הלבנת הון") ושל צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים

בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"פ 9110-11-18 דוד נ' בנק הפועלים בע"מ

- 1 בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), תשס"א-2001 (להלן: **"צו איסור הלבנת הון"**)
 2 הוצבו הבנקים בחזית המאבק הלאומי והציבורי באיסור הלבנת הון, מימון טרור והעלמות
 3 מס. זאת במטרה למנוע את ניצול המערכת הבנקאית לצורך העלמות מס, בדרך של עקיפת
 4 חקיקת מס זרה החלה על לקוח שהוא תושב אותה מדינה זרה.
 5
 6 על מנת לסייע לבנקים במתן סמכויות ואמצעים לאיתור הפעולות העלולות להיקשר
 7 להלבנת הון ואו העלמות מס ולמניעת המשך ביצוען, התקין בנק ישראל את הוראת ניהול
 8 בנקאי תקין 411 – **"מניעת הלבנת הון ומימון טרור וזיהוי לקוחות"** – (להלן: **"הוראת**
 9 **411"**).
 10
 11 הוראת 411 מטילה על הבנקים, בין היתר, את החובה לבצע הערכת סיכונים מקיפה לזיהוי
 12 וניתוח סיכוני הלבנת הון ומימון טרור, וכן לקבוע מדיניות בנושא איסור הלבנת הון ומימון
 13 טרור.
 14
 15 העתקי הוראת 411 גרסה מספר 15 מיום 23.11.16 וגרסה מספר 16 מיום 6.3.17, צורפו
 16 כנספחים א-2 לתשובת הבנק (ואליהם נתייחס בהמשך).
 17
 18 בנוסף, וכחלק מהמאמץ להגביר את המלחמה ב"הון השחור" שמקורו בעבירות מס, נכנס
 19 לתוקף ביום 7.10.16 תיקון 14 לחוק איסור הלבנת הון (להלן: **"תיקון 14"**), הכולל בתוכו
 20 הוספתן של מספר עבירות מס חמורות לרשימת העבירות המנויות בתוספת הראשונה לחוק
 21 איסור הלבנת הון. היינו – עבירות מקור לפי החוק האמור.
 22
 23 בהוראת 411 וכן בהוראת צו איסור הלבנת הון, נקבעו, בין היתר, הנחיות וכלים רלוונטיים
 24 בדבר "הכרת לקוח", אשר מסייעים לבנקים לצמצם את סיכוני הציות הכרוכים בפעילות
 25 חוצת גבולות, דוגמת המקרה דנן.
 26
 27 בהמשך לכך, ביום 16.3.15, עוד קודם לתיקון 14 לחוק איסור הלבנת הון, הוציא המפקח
 28 על הבנקים מכתב לבנקים, הדן ב"ניהול סיכונים הנובעים מפעילות חוצת גבולות של
 29 לקוחות". מכתב זה, שצורף כנספח ה' לכתב התשובה, נועד ליישם את האמור בהוראת
 30 411.
 31
 32 במכתב זה, ולנוכח התגברות הסיכונים כאמור, הורה המפקח על הבנקים לבנקים, לבחון
 33 ולשנות את מדיניותם ונהליהם, ואף להחמיר את הבקרה על הסיכונים הגלומים בפעילות

בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"פ 9110-11-18 דוד נ' בנק הפועלים בע"מ

- 1 חוצת גבולות של לקוחותיהם, בדגש על "חבויות מס מחוץ למדינה בה נפתח החשבון", בין
 2 אם הלקוח תושב אותה מדינה ובין אם לאו.
 3
- 4 כן הנחה המפקח על הבנקים בגדר מכתבו זה את הבנקים, לדרוש מלקוחותיהם שהם
 5 תושבי חוץ, הצהרות ואישורים שונים, לרבות הצהרה על המדינות שהם תושבים בהן
 6 לצורכי מס, הצהרה כי דיווחו על הכנסותיהם בהתאם לדין החל עליהם במדינה הזרה, וכן
 7 כתב ויתור סודיות הלקוח כלפי רשויות בחו"ל.
 8
- 9 בנוסף הנחה המפקח על הבנקים באותו מכתב את הבנקים, להיערך בנדון בהתאם, הן
 10 בפעולות מול לקוחות קיימים והן בקבלת לקוחות חדשים.
 11
- 12 זאת ועוד – בעקבות תיקון 14 מיום 23.11.16 העביר המפקח על הבנקים לבנקים מכתב
 13 נוסף מיום 23.11.16, הדן בסוגיית "היערכות לניהול סיכוני ציות נוכח קביעת עבירות מס
 14 כעבירות מקור" (צורף כנספח ו' לתשובת הבנק). המכתב נועד לסייע לבנקים לנהל את
 15 הסיכונים בדרך של מתן דגשים לסוגיות העשויות להיות רלוונטיות יותר לעבירות מס.
 16
- 17 למכתב האמור צורף נספח שכותרתו "דגלים אדומים", שהם למעשה נורות אזהרה לבנק
 18 כשבוחן את הפעילות בחשבון הלקוח.
 19
- 20 בין "הדגלים האדומים" המצויים בנספח מצויים אלה:
 21 חשבוניות של תושבי חוץ בהם מיופה כח תושב ישראל;
 22 הסתרת מדינת חבות המס;
 23 הלקוח לא יכול לאשר או להציג את מקור עושרו, או כי הכנסותיו דווחו כחוק לרשות.
- 24 .15 מדגיש הבנק, כי סירובו ליתן שירותים ללקוח אשר אינו משתף עימו פעולה בנדון, ואינו
 25 מספק לו את ההצהרות והאישורים הנדרשים, הוא בגדר "סירוב סביר" כמשמעותו בסעיף
 26 2 לחוק הבנקאות.
- 27 יותר מזה – אם קיים לבנק חשש בקשר להצהרת הלקוח בסוגיית פעילות חוצת גבולות או
 28 נכונות הצהרתו, חלה על הבנק החובה לסרב ליתן לו שירותים. אם לא יעשה כן ייחשב
 29 הבנק כמשתף פעולה עם הלקוח לצורך אי דיווח לשלטונות המס, ועקיפת החוק במדינה
 30 הזרה.
- 31 .16 באשר למקרה דנן – המבקש סרב, ועדיין מסרב, למסור לבנק אישור רואה חשבון (או יועץ
 32 מס) שהבנק דרש ממנו (ראו סעיף 9(ג) לעיל), וכן התעורר אצל הבנק החשש כי הצהרות
 33 המבקש שניתנו לבנק אינן אמת. לכן סירובו של הבנק לאפשר למבקש למשוך כספים

בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"פ 9110-11-18 דוד נ' בנק הפועלים בע"מ

- 1 מחשבונו (למעט העברתם במלואם חזרה למדינת המקור או לחשבון בנק אחר בבעלותו)
2 הוא "סירוב סביר".
- 3
- 4 17. המשיך הבנק ופירט בתשובתו את הנתונים העובדתיים הידועים לו הנוגעים לפתיחת
5 החשבון דנו והפעילות בו, כדלקמן:
- 6 א. המבקש יליד שנת 1980, פתח את החשבון בשנת 1998.
- 7
- 8 ב. המבקש היה עד לשנת 2016 אזרח ותושב אוסטריה, וככל הידוע השתלב בעסקי
9 משפחתו באוסטריה.
- 10
- 11 ג. החשבון נפתח כאמור על שם המבקש, ששמו היה אז "אבי דויטאשוילי". בהמשך שינה
12 המבקש את שמו ל"אבי דוידזון" ולאחר מכן ל"אבי אהרון דוד".
- 13
- 14 ד. לחשבון הוספו שלושה מיופי כח: אסתר דויטאשוילי (אמו של המבקש); מאז
15 דויטאשוילי (אביו של המבקש); אמזר דויטאשוילי (אחיו של המבקש).
16 אביו ואחיו הנ"ל של המבקש הם כיום אזרחי מדינת ישראל ותושבותם היא במדינות
17 אוסטריה וגיאורגיה.
- 18
- 19 ה. החשבון שימש כחשבון פקדונות במט"ח בלבד. בין השנים 1998 ועד 2007 (כולל) נצברו
20 בו כספי מט"ח (דולר, שילינג אוסטרי ואירו) בסך כולל של כ-10 מליון ₪.
21 (אין חולק כי לנוכח המצב הרגולטורי ששרר בעת הפקדת הכספים בחשבון לא נדרש
22 אז המבקש לכל דיווח או אישור על אודות הכספים המופקדים. היום, עם שינוי המצב
23 הרגולטורי, כמתואר בהרחבה בסעיף 14 לעיל, לא ניתן לבצע העברות או הפקדות
24 כאמור ללא תיעוד מלווה על מקור הכספים).
- 25
- 26 ו. משנת 2007 פסקו זיכויי כספי המט"ח לחשבון, ופסקה בו למעשה כל פעילות. מאותה
27 עת לא היה לבנק כמעט כל קשר עם המבקש.
- 28 18. הבנק המשיך ופירט בתשובתו את האירועים שהובילו להגשת התובענה הנדונה:
- 29 א. ביום 12.12.16 הגיע המבקש יחד עם אביו לסניף הבנק בחיפה, ובחן את האפשרות
30 להעביר את הכספים שבחשבון, לחשבון אחר על שמו בגיאורגיה, ולא לחשבון במדינת
31 התושבות שלו (אוסטריה).

בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"פ 9110-11-18 דוד נ' בנק הפועלים בע"מ

- 1   ב. למבקש הוסבר בתגובה, כי הוא נדרש תחילה לחתום על מסמכים מתאימים בבנק
2   לאור מעמדו כתושב חוץ, בהתאם להוראות הרלוונטיות החלות על הבנק, בהתאם
3   לשינויים במצב הרגולטורי שחלו בשנים שלאחר הפקדת הכספים בחשבון. מסמכים
4   אלה כללו, בין היתר, הצהרה עצמית בדבר תושבות מס ליחיד, טופס חבות מס וטופס
5   ויתור על סודיות.
6
- 7   ג. כן הובהר למבקש באותו מעמד, כי על מנת להעביר את כספי החשבון לחשבון
8   בגיאורגיה, שאינה מדינת התושבות שלו, עליו להמציא לבנק אישור רואה חשבון או
9   יועץ מס ממדינת התושבות שלו (אוסטריה) המאשר כי הכספים המצויים בחשבונו,
10   דווחו ומדווחים כנדרש לרשויות המס באוסטריה.
11   עוד הוסבר למבקש, כי העברת הכספים תותנה בכך, שהעברה תהיה לחשבון בעל זהות
12   בעלים מלאה, היינו חשבון על שמו בלבד, ובכפוף להמצאת אישור ניהול חשבון מהבנק
13   בחו"ל.
14
- 15   ד. המבקש חתם על המסמכים שנדרש על ידי הבנק ביום 27.12.16, אך סירב בתוקף
16   להמציא אישור רואה חשבון או יועץ מס כאמור.
17
- 18   ה. טרם החתימה כאמור על המסמכים, יצר המבקש קשר עם הבנק ביום 25.12.16, וביקש
19   מהבנק לבחון אפשרות כי ישקיע כספים שבחשבון בנכסי מקרקעין בישראל, או העברת
20   הכספים לחשבון בנק אחר בישראל.
21   הבנק השיב לו באותו מועד, כי עליו לחתום תחילה על המסמכים הנדרשים.
22   הוסיף הבנק בתשובתו, כי באותה שיחה עם המבקש ביום 25.12.16, "**סוכם עם**
23   **המבקש כי לאחר חתימתו על המסמכים הוא יוכל לעשות שימוש בכספים לצורך**
24   **השקעות בחשבון בלבד, וכי בחלוף כשלושה חודשים נוספים הוא יוכל גם למושכם**
25   **במלואם בלא הצורך בהמצאת אישור רו"ח כאמור. ואולם אם ירצה המבקש לעשות**
26   **שימוש בכספים לפני חלוף 3 החודשים תנאי לכך יהיה המצאתו לבנק של אישור**
27   **רו"ח כנדרש" (ציטוט מסעיף 36 לתשובת הבנק).**
28
- 29   ו. לאחר חתימתו על המסמכים הנדרשים ביום 27.12.16 סרב המבקש להמתין לחלוף
30   שלושת החודשים ודרש את הכספים שבחשבון לאלתר ללא המצאת אישור רואה
31   חשבון כנדרש.

בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"פ 9110-11-18 דוד נ' בנק הפועלים בע"מ

- 1 ז. במצב דברים זה, בו עמד המבקש על שימוש מידי בכספי החשבון תוך שינוי יעוד
2 הכספים ועוד נתונים נוספים (שמיד נפרטם), נוצר אצל הבנק החשש, כי הצהרתו של
3 המבקש לפיה הכספים שבחשבון דווחו במדינת המקור (אוסטריה) אינה אמת.
4
- 5 ח. בסעיף 46 לתשובתו פירט הבנק את הארועים והנתונים שהדליקו אצלו נורות אזהרה
6 בקשר לנכונות הצהרת המבקש, לפיה דיווח על הכספים במדינת המקור שלו באותה
7 תקופה, תוך הגברת סיכוני הבנק עקב כך, כדלקמן:
- 8 1. מדובר בחשבון בו הכספים מושקעים בפקדונות בלבד, ומשנת 2007 לא נעשתה בו
9 כל פעולה.
10 2. משנת 2007 הקשר בין הבנק למבקש נותק כמעט כליל והחשבון הפך להיות חשבון
11 רדום.
12 3. קיימים בחשבון שלושה מיופי כח לפעול בו, חלקם תושבי חוץ במדינה זרה.
13 4. עד לשנת 2007 הצטבר בחשבון סך של כשני מליון אירו. מדובר בסכום משמעותי
14 בשים לב לגילו הצעיר של המבקש.
15 5. המבקש שינה את שמו פעמיים כמתואר בסעיף 17(ג) לעיל.
16 6. המבקש מסרב בתוקף להעביר את מלוא הכספים לחשבון על שמו בארץ תושבותו
17 (אוסטריה), אלא למדינה שאינה ארץ תושבותו (גיאורגיה).
18 7. הכספים שביקש המבקש למשוך מהחשבון היו בסכום נכבד העולה על חמישה
19 מליון ₪.
20 8. המבקש שינה את גרסתו באשר ליעוד הכספים. תחילה ביקש להעבירם לגיאורגיה
21 (שאינה ארץ תושבותו), ולאחר מכן טען כי הכספים נחוצים לו לשם עסקת
22 מקרקעין בישראל.
23 9. המבקש דרש לפעול בדחיפות בכספים שבחשבון, ולא להמתין תקופת המתנה בת
24 שלושה חודשים, שלאחריהם היה יכול לפעול בכספים שבחשבון ללא מגבלה.
25 10. המבקש שינה את מעמד החשבון לחשבון תושב חוזר, תחת חשבון תושב חוץ. יש
26 חשש כי הטעם לשינוי, הוא סברתו של המבקש כי בכך יוכל לעקוף הדרישה
27 להמצאת אישור רואה חשבון כנדרש.
28 11. סירוב המבקש להציא אישור רואה חשבון או יועץ מס ממדינת תושבותו
29 (אוסטריה), לפיו הכספים שבחשבון דווחו כנדרש לרשויות המס באוסטריה.
30 19. טוען הבנק כי התנהלותו בנדון תואמת את חובת הזהירות המוטלת עליו בעת ביצוע פעולות
31 בחשבון בכלל, ועל ידי מי שהיה בתקופת הפקדת הכספים בחשבון תושב חוץ בפרט.

בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"פ 9110-11-18 דוד נ' בנק הפועלים בע"מ

- 1 בהתאם לכך ולהוראות בנק ישראל, הודיע הבנק למבקש כי עליו להמציא אישור רואה
2 חשבון או יועץ מס כאמור בכל מקרה, וכי אם לא יפעל בהתאם לא תאושר לו משיכת
3 כספים מהחשבון, למעט נכונותו של הבנק להעביר את מלוא כספי החשבון, לחשבון על שם
4 המשיב במדינת המקור (אוסטריה).
5
6 סירוב כזה של הבנק למשוך הכספים עד להמצאת אישור רואה חשבון או יועץ מס כאמור,
7 הוא בגדר "סירוב סביר", כמשמעותו בסעיף 2 לחוק הבנקאות, לפסיקה ולרגולציה
8 הבנקאית (ובכלל זה הוראת 411 ומכתבי המפקח על הבנקים, כמפורט בסעיף 14 לעיל).
9 20. באשר לבקשת המבקש לפיצול סעדים - הבנק התנגד לה.
10 בתגובתו לבקשה ציין הבנק, כי המשיב לא פירט בבקשתו מדוע יש לסטות מדרך המלך
11 בדבר מיצוי עילת התביעה עם הגשתה.
12 בכל מקרה אין הצדקה ליתן למבקש היתר לפיצול סעדים, על אודות נזקים כספיים שכבר
13 התגבשו אצל המבקש עד מועד הגשת התובענה הנדונה.
14

דיון והכרעה

- 15
16 21. המבקש תמך את התובענה בתצהיר מטעמו, והבנק תמך את תשובתו בתצהיריהם של הגב'
17 ענת הרשקוביץ, ששימשה עד ליום 31.10.17 כמנהלת יחידת תושבי חוץ בסניף חיפה
18 הראשי, ומר מוטי אלישיב המשמש כקצין ציות אזורי במנהלת אזור צפון וחיפה של הבנק.
19 22. קיימתי שתי ישיבות קדם משפט בתובענה זו.
20 בישיבה הראשונה מיום 27.1.19 הצהיר ב"כ הבנק כי:

21 **"כל מה שאנו רוצים זה אישור שהחשבון נשוא התובענה מדווח**
22 **באוסטריה ולא מעבר לכך"** (עמ' 1 לפרו' שו' 10).

23 כשנשאל ב"כ המבקש האם קיים קושי למבקש להביא אישור כאמור, השיב:

24 **"...אני לא מבין מהו האישור הזה, פעם ראשונה שאני שומע זאת.**
25 **בתשובה הם כתבו משהו אחר וכעת הם אומרים משהו חדש.**

26 יש בעיה רצינית עם הטענה החדשה הזו, שלא נטענה לפני כן, זה
27 חדש לחלוטין. מה שכתוב בתשובה שלהם זה משהו אחר ולכן אני לא
28 מבין מדוע יש פתאום שינוי. יתרה מכך, מפנה לסעיף 36 לתשובה
29 שלהם שהוא סעיף קרדינלי, הם אומרים שאחרי 3 חודשים עקרונית
30 כבר לא צריך אישור בכלל. זאת אומרת שיש להם מדיניות לא אחידה,

בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"פ 9110-11-18 דוד נ' בנק הפועלים בע"מ

- 1 **הם לא סגורים עם עצמם מקבלי החלטות בבנק הפועלים ואני מניח**
 2 **שהם לא עושים זאת מתוך זדון אלא מתוך מצוקה שהבנק נמצא בו"**
 3 **(עמ' 1 לפרו' שו' 13-19).**
- 4 התחלתי את הדיון דווקא בנקודה זו, שכן גם אנוכי סבור כי במקרה הנדון, הבנק אכן הפגין
 5 חוסר עקביות בדרישותיו מהמבקש לשם שחרור הכספים בחשבון.
- 6 סבורני כי פעולותיו של הבנק במקרה דנן, כפי שנראה להלן, לא לימדו על מדיניות ברורה
 7 וכללים קבועים ומוסדרים של הבנק בכל הקשור להלבנת הון בכלל וחשבונות תושבי חוץ
 8 בפרט, כמתחייב מהוראת 411 ומכתבי הרגולטורים (בנק ישראל והמפקח על הבנקים).
- 9 **בכל אופן כללים כאמור לא הוצגו לי במסגרת התובענה האמורה.**
- 10 ודוק – הוראת 411 ומכתבי המפקח על הבנקים לתאגידי הבנקאיים (נספחים ה-ו
 11 לתשובת הבנק), רק קובעים עקרונות, בעוד שאת המדיניות הפרטנית צריך לקבוע כל
 12 תאגיד בנקאי לעצמו.
- 13 כך גם העיד בפניי נציג המפקח על הבנקים בישיבת יום 10.3.19 (ואנוכי יזמתי הזמנת נציג
 14 המפקח על הבנקים לדיון האמור), מר דרור גולדשטיין מנהל מדור ציות (להלן: "דרור").
- 15 בעדותו בפניי ציין דרור כי הוראה 411 ומכתבי המפקח על הבנקים מכוחה, דוגמת המכתב
 16 מיום 16.3.15 (נספח ה' לתשובת הבנק) בנושא "ניהול סיכונים הנובעים מפעילות חוצת
 17 גבולות של לקוחות", מהווים הנחיות לבנקים לקבוע מדיניות ונהלים בתחום סיכונים חוצי
 18 גבולות. **כל בנק אמור לקבוע מדיניות משל עצמו** (עמ' 4 לפרו' שו' 21-32).
- 19 לשאלת בית המשפט מדוע הרגולטורים (בנק ישראל ו/או המפקח על הבנקים) לא קובעים
 20 מדיניות ברורה ונותנים את ההנחיות בהתאם לבנקים, במקום להשאיר זאת לשיקולו של
 21 כל בנק, השיב דרור כדלקמן:
- 22 **"שיטת העבודה שלנו היא שאנו מנחים את הבנקים בשיטה של**
 23 **עקרונות, אנו לא קובעים לבנק את המדיניות וכל בנק רשאי לקבוע את**
 24 **המדיניות שלו. עם זאת, ההנחיה קובעת ומפרטת בסעיפים 9.1-9.6**
 25 **את האלמנטים שהמדיניות והנהלים צריכים לכלול. בשלב א', סעיפים**
 26 **9.1-9.3 (למכתב המפקח מיום 16.3.15, נספח ה' לתשובת הבנק – ח"ש)**
 27 **בעצם המדיניות והנהלים, הבנק צריך לסווג את מידת הסיכון של**
 28 **הלקוח, בסעיפים אלו יש כל מיני פרמטרים שמשליכים על דרגת**
 29 **הסיכון.**
- 30 **לאחר שהבנק מבצע סיווג ללקוח, יש את הסעיפים הנדרשים שהם**
 31 **סעיפים 9.4-9.6. אלו הצעדים הנדרשים לניהול הסיכון. כאשר בעצם**

בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"פ 18-11-9110 דוד נ' בנק הפועלים בע"מ

- 1 יש את הגישה המבוססת סיכון שכול שרמת הסיכון יותר גבוהה כך
2 הדרישות והצעדים יותר גבוהים, משמעותיים. בסעיף 10 התייחסנו
3 לנושא הסירוב הסביר להיכנס לשירותים בנקאיים, בהיעדר שיתוף
4 פעולה או מחשש שזה יחשוף את הבנק כמשתף פעולה עם הלקוח,
5 בניסיון לעקוף חקיקה" (עמ' 5 לפרו' שו' 11-1).
- 6 הוסיף דרור וציין, כי במקרה סיכון מסויים, הבנק מפעיל שיקול דעת עצמאי בהתאם
7 להנחיות הכלליות שניתנו ע"י הרגולטורים. הבנק לא אמור להתיעץ עם הרגולטורים כיצד
8 להתנהג במקרה סיכון מסויים, והרגולטורים (בנק ישראל ו/או המפקח על הבנקים) אינם
9 אמורים להחליף את שיקול דעתו של הבנק (עמ' 5 לפרו' שו' 15-12).
- 10 דבריו אלה של דרור ממחישים את הצורך בקביעת כללים והנחיות ברורות על ידי כל
11 תאגיד בנקאי למקרה סיכון בהתאם לחוק ו/או צו איסור הלבנת הון, באופן שפעולותיו של
12 התאגיד הבנקאי יהיו ברורים, מוסדרים והחלטיים.
- 13 לא כך עלה כאמור במקרה דנן, ונמחיש זאת להלן.
- 14 23. בתום ישיבת קדם המשפט השניה, בה נחקרו דרור, נציג המפקח על הבנקים, ועו"ד רוזן
15 ניסים מהמחלקה המשפטית של בנק ישראל, הסכימו הצדדים על אי-חקירת המצהירים
16 שתמכו בבקשה ובתשובה, מבלי לפגוע בטענותיהם, וביקשו להורות על הגשת סיכומים,
17 וכך נעשה.
- 18 24. במרכז הדיון בפנינו, חסימת החשבון בפני המבקש למשיכת הכספים בו, עד להמצאת
19 אישור רואה חשבון או יועץ מס או אף אישור רשות המיסים באוסטריה (עמ' 14 לפרו' שו'
20 18-19) כי החשבון מדווח לרשויות המס באוסטריה.
- 21 תאגיד בנקאי חייב ליתן שירות ללקוחותיו מכח סעיף 2(א) לחוק הבנקאות, הקובע
22 כדלקמן:
- 23 "א) לא יסרב תאגיד בנקאי סירוב בלתי סביר לתת שירותים מהסוגים הבאים:
- 24 (1) קבלת פקדון כספי במטבע ישראלי או במטבע חוץ;
- 25 (2) פתיחת חשבון עובר ושב במטבע ישראלי וניהולו כל עוד
26 מתקיימת אחת מאלה:
- 27 (א) החשבון ביתרת זכות לטובת הלקוח;
- 28 (ב) הלקוח עומד בתנאי ההסכם בינו לבין התאגיד הבנקאי
29 בקשר לניהול החשבון;
- 30 (3) מכירת שיקים בנקאיים במטבע ישראלי ובמטבע חוץ;

בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"פ 9110-11-18 דוד נ' בנק הפועלים בע"מ

1 מהוראה זו עולה, כי תאגיד בנקאי יהיה רשאי לסרב ליתן את השירותים המנויים בסעיף
2 זה, ובלבד שמדובר ב"סירוב סביר".

3 מתי ייחשב סירוב בנק ליתן את השירותים הבנקאיים האמורים בחשבון בגדר "סירוב
4 סביר"?

5 על שאלה זאת נתן בית המשפט העליון את תשובתו ברע"א 6582/15 עמותת איעמאר
6 לפיתוח וצמיחה כלכלית נ' בנק הדואר (1.11.15), כדלקמן:

7 "בית משפט זה טרם עסק במישרין בשאלה מתי יחשב סירוב כסירוב
8 סביר, ואולם השאלה נדונה בספרות ונתעוררה במספר פרשות שנדונו
9 בבתי המשפט המחוזיים (ביחס לאיסור הנקוב בחוק הבנקאות).
10 ממקורות אלו עולה כי ההלכה שנתגבשה מסתייעת בעקרונות
11 המשפט המנהלי, ומעניקה לבנק מתחם סבירות כדי להפעיל את
12 שיקול דעתו בעניין. באשר לקשת המקרים האופייניים לקבלת
13 החלטה סבירה בדבר סגירת חשבון, הוזכרו מקרים של התנהגות
14 בלתי הוגנת או רשלנית מצד הלקוח בניהול חשבונו, באופן הגורם נזק
15 לבנק או לציבור – בין אם מדובר בפעילות בלתי חוקית הקשורה
16 להלבנת הון, מימון טרור, פעילות ספקולטיבית וכיוצא באלה. מקרים
17 נוספים קשורים להתנהגותו הספציפית של בעל החשבון ויחסו
18 לפקידי הבנק, כגון התנהגות לא הוגנת, שימוש באלימות פיזית או
19 מילולית מצדו כלפי פקידי הבנק, או אפילו איום בנקיטת אלימות
20 פיזית או מילולית (ראו ר' בן אוליאל, דיני בנקאות (חלק כללי) 433
21 (1996); ה"פ (מרכז) 11043-12-08 קפלן שיווק בשר בע"מ נ' בנק
22 אגוד לישראל בע"מ, [פורסם בנבו] פסקה 3 (23.4.2009); ת"א
23 (חיפה) 19332-12-11 שלש נ' בנק מזרחי טפחות בע"מ, [פורסם בנבו]
24 פסקה 23 (18.2.2014); ת"א (תל אביב-יפו) 11134-11-12, לד
25 אביבים בע"מ נ' בנק הפועלים בע"מ, [פורסם בנבו] פסקאות 4-5
26 (8.5.2013); ה"פ (נצ' 29308-03-15 בוסתן החרמון למסחר בע"מ נ'
27 בנק הפועלים סניף 744, [פורסם בנבו] פסקה 10 (13.4.2014), ועוד).
28 בכל המקרים האמורים, נטל ההוכחה לסבירות הסירוב מוטל על
29 הבנק. אין די בחשש ערטילאי ואין די בטענה כללית וסתמית, כי
30 קיים חשש להתנהלות בלתי תקינה בחשבון, אלא על הבנק להצביע
31 על מעשים ופעולות קונקרטיים שיש בהם כדי להצביע על קיומו של
32 חשש ממשי. יחד עם זאת, שותף אני לעמדה לפיה הבנק איננו צריך
33 לנהל חקירה ולא לנקוט פעולות אכיפה מחמירות יתר על המידה, וכי

בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"פ 9110-11-18 דוד נ' בנק הפועלים בע"מ

- 1   **אין להטיל עליו להוכיח את הדברים ברמה ההוכחה הנחוצה במשפט**
 2   **האזרחי, קרי מאזן ההסתברויות, אלא ברמה פחותה ממנה (התואמת**
 3   **במידת מה את ההלכה בדבר שימוש הרשות המנהלית בראיות**
 4   **מנהליות לשם קבלת החלטה במסגרת מתחם שיקול דעתה) (ציטוט**
 5   **מסעיף 14 להחלטה).**
- 6   דברים דומים אמר בית המשפט העליון בבג"ץ 8886/15 רפובליקנים מחו"ל בישראל ואח' נ'
 7   **ממשלת ישראל ואח' (2.1.18), סעיף 59.**
- 8   **אפשר לסכם ההלכה ולומר:**
- 9   א.   נטל ההוכחה לסבירות הסירוב מוטל על הבנק ;
- 10   ב.   רמת ההוכחה הנחוצה לשם כך פחותה מהרמה הנדרשת במשפט אזרחי של מאזן
 11   הסתברויות, ותואמת יותר את בחינת שיקול הדעת של הבנק כבחינת שיקול דעת
 12   של רשות מנהלית.
- 13   ב.   אין די בחשש ערטילאי ו/או אין די בטענה כללית וסתמית, כי קיים חשש ממשי
 14   להתנהלות בלתי תקינה בחשבון.
- 15   ג.   על הבנק להצביע על מעשים ופעולות קונקרטיים שיש בהן להצביע על קיומו של
 16   חשש ממשי להתנהלות בלתי תקינה בחשבון.
- 17   לאחרונה, במסגרת ת.א. (מחוזי ת"א) 262-04-17 **טויגה און ליין בע"מ ואח' נ' בנק מזרחי**
 18   **טפחות בע"מ (6.12.18) - (להלן: "ענין טויגה")** – עמד בית המשפט (כב' השופטת לימור
 19   ביבי) על הדילמה העומדת בפני הבנקים, שמחד גיסא רוצים לשרת את לקוחותיהם אך
 20   מאידך גיסא הם בגדר "שומרי הסף" בכל הקשור להלבנת הון ומימון טרור, תוך חשיפתם
 21   לסנקציות פליליות וכספיות ניכרות. לנוכח דילמה זו, לא שלל בית המשפט שם את
 22   האפשרות להרחיב את בחינת שיקול הדעת של הבנק על ידי בית המשפט, תוך שקילת
 23   התערבות שיפוטית נרחבת יותר בהחלטות הבנק, במיוחד בכל הנוגע להגבלת פעילות
 24   וסגירת חשבונות לקוחותיהם.
- 25   בסופו של דבר לא הכריע בית המשפט באפשרות זאת של הרחבת הביקורת השיפוטית על
 26   שיקול דעתו והחלטתו של הבנק בנדון, כיוון שממילא ולפי כללי הביקורת כפי שהוחלו עד
 27   כה, היה קיים פסול בהחלטת הבנק שם, שהביא לביטול החלטתו (ראה סעיף 31 **בענין**
 28   **טויגה).**
- 29   אכן יש טעם בדברים האמורים, ורואים את מורא הבנק מפני הסנקציות הכספיות
 30   והפליליות באופן מוחשי בתשובת הבנק במקרה דנן, באופן שאולי גרם לו "לזגזג" בעניינו
 31   של המבקש ובדרישות ממנו (ונראה זאת להלן), מהרגע שביקש למשוך כספים מהחשבון.

בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"פ 9110-11-18 דוד נ' בנק הפועלים בע"מ

1 נמחיש זאת מדברי ב"כ הבנק בישיבת יום 10.3.19. שם נשאל ע"י בית המשפט, מדוע לא
2 ניתן להסתפק בנסיבות המקרה דנן (השנים הרבות שחלפו מאז פתיחת החשבון, 1998,
3 ומאז שבוצעה בו הפקדה האחרונה, 2007), בתצהיר של המבקש, בעל החשבון, כי כספי
4 החשבון מקורם בכספים שדווחו לרשויות המס באוסטריה, והשיב:

5 **"כי הסיכון של הלקוח, וזה דבר משתנה, ומה שהיה נכון הבנק לקבל**
6 **מהלקוח מהיום הראשון, הוא לא נכון היום. אנו לא מאמינים לו**
7 **שהחשבון מדווח, אז מה יעזור תצהיר. הסיכון שהבנק חשוף עליו**
8 **חורג בהרבה מהלקוח הספציפי הזה. הסיכון של הבנק יכול להיות**
9 **פגיעה אפשרית במוניטין של הבנק, יכולה להיות פנייה של שלטונות**
10 **אוסטריה לבנק איך שחררנו כספים שהיה לנו חשד לגביהם שלא**
11 **שולמו עליהם מס באוסטריה. הסיכון בבית המשפט קטן ביותר. אם**
12 **בית המשפט יחליט לשחרר אז יחליט ואנו נמלא אחר ההוראות. אך**
13 **בעייתנו היא לא עם בית המשפט, אלא המוניטין החיצוני של הבנק**
14 **מולם אנו עובדים. אנו חלק מרשת בנקאית עולמית" (עמ' 14 לפרו' שו'**
15 **.(24-35).**

16 היינו – לכאורה הבנק חושש לקבל החלטה עצמאית לשחרור החשבון למרות נסיבותיו
17 המיוחדות של החשבון הנדון, למרות שחששותיו בנוגע לחשבון האמור, שהיה "רדום"
18 באחת עשרה השנים האחרונות ובגדר חשבון פקל"ית, הם (לטעמי) ערטילאיים בלבד ולא
19 מוחשיים וקונקרטיים (ואתייחס לכך להלן), ומעדיף לקבל "כיסוי מגן" באמצעות החלטת
20 בית המשפט על שחרור הכספים שבחשבון.

21 **יחד עם זאת גם אנוכי אשאיר שאלה זאת של הרחבת הביקורת השיפוטית על החלטות**
22 **הבנקים בדבר הגבלת או חסימת או סגירת חשבונות של הלקוח בצריך עיון, שכן גם לפי**
23 **כללי הביקורת הקיימים כיום, סבורני כי דין התובענה להתקבל.**

24 כאמור נטל הראייה להוכחת סבירות הסירוב של הבנק להגבלת פעילותו של המבקש .25
25 בחשבונו (עד להמצאת אישור רואה חשבון או אישור אחר כמפורט לעיל, בדבר ידיעת
26 רשויות המס באוסטריה על החשבון האמור) מוטל על הבנק.

27 **האם במקרה דנן הבנק עמד בנטל הראייה האמור?**
28 **לטעמי התשובה שלילית.**

29 טרם שאפרט טעמי למסקנה האמורה, אסיר מן הדרך טענה שטען לה המבקש, על פיה לא .26
30 ניתן להחיל רטרואקטיבית (למפרע) בענייננו, את הוראה 411 (שגרסתה האחרונה היא מיום
31 6.3.17 – ראו סעיף 14 לעיל), ואת הוראות או הנחיות המפקח על הבנקים כפי שבאו לידי

בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"פ 9110-11-18 דוד נ' בנק הפועלים בע"מ

- 1 ביטוי במכתביו לבנקים מתאריכים 16.3.15 (נספח ה' לתשובת הבנק) ו-23.11.16, שבאו
2 לאחר תיקון 14 (נספח ו' לתשובת הבנק).
- 3 לטענת המבקש החשבון נפתח בשנת 1998 ולא בוצעה בו כל הפקדת כספים מאז שנת 2007.
4 לכן החלתם במקרה דנן של הוראה 411 ומכתבי המפקח על הבנקאים מהשנים 2015-2016,
5 תהא החלתן למפרע, שלא כדין.
- 6 לגרסתו של המבקש, עקרון החוקיות קובע כי חקיקה למפרע נוגדת את העקרון הבסיסי,
7 לפיו נורמות חדשות צופות פני עתיד, אלא אם כן נקבע במפורש בחוק כי תחולתו למפרע.
- 8 הפנה המבקש בסיכומיו להנחיות היועמ"ש מספר 2.3100, שם בסעיף 20.3 צויין, כי קביעת
9 תחולה למפרע של חוקים ותקנות אינה רצויה, שכן עלולה לפגוע באופן ממשי בזכויותיו
10 של אדם הנתונות לו בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו וחוק יסוד: חופש העיסוק.
- 11 הבנק בסיכומיו התייחס לטענה זו של המבקש, ושלל אותה מכל אחד מהטעמים הבאים:
- 12 א. ההוראות וההנחיות להן כפוף הבנק עשויות להשתנות מעת לעת בהתאם לצורכי
13 התקופה, לפסיקת בתי המשפט, לסטנדרטים אותם מאמצות מדינות העולם
14 ובכללם ישראל וכיוצא בזה. בהתאם לכך יתכן שמה שהיה נהוג בעבר יכול להיות
15 מוגדר היום, בהווה, כפעולה שגלום בה סיכון, המחייבת את הבנק לפעול אחרת
16 משנהג בעבר.
- 17 ב. במקרה דנן בנק ישראל התווה פרמטרים עקרוניים להערכת הבנק בהווה את
18 הסיכון הקיים מלקוח שהוא תושב מדינה זרה (הוראה 411). כך גם מכתבי המפקח
19 מהשנים 2015-2016. הבחינה היא בחינת הכספים הקיימים בחשבון בהווה, ולכן
20 אין לומר כי מדובר בהחלת הוראה 411 ו/או מכתבי המפקח כהחלה למפרע.
- 21 **במחלוקת זאת שבין הצדדים דעתי נוטה בבירור לעמדתו של המשיב.**
- 22 החלטת הוראות חוק איסור הלבנת הון, צו איסור הלבנת הון (לרבות החלת הליך של "הכר
23 את הלקוח" המצויין בסעיף 2א לצו האמור), הוראה 411 והנחיות המפקח על הבנקים
24 במכתביו מהשנים 2015-2016 אינם בגדר החלה למפרע של הוראות חקיקה או תקינה. כל
25 אלה חלים גם על חשבונות קיימים. היינו, על לקוחות קיימים בהווה, הגם שפתחו את
26 חשבונותיהם טרם תחולתם של כל הני"ל.
- 27 נזכיר כי החשבון דנן אינו בגדר חשבון עבר, שהיה ונסגר. עסקינן בחשבון קיים, הגם שאינו
28 פעיל. המבקש הוא לקוח של הבנק בהווה. לכן לא היתה, ואין, מניעה להחיל את כל
29 ההוראות הני"ל גם בעניינו.

בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"פ 18-11-9110 דוד נ' בנק הפועלים בע"מ

- 1 דרור, נציג המפקח על הבנקים, נשאל בחקירתו ע"י ב"כ המבקש על התחולה למפרע של
 2 מכתב המפקח מיום 16.3.15 (נספח ה' לתשובת הבנק), והשיב כי אין מדובר על תחולה
 3 למפרע. לטעמו המכתב מדבר גם על לקוחות בעלי חשבונות קיימים.
- 4 בנדון הפנה דרור לסעיף 9.1 למכתבו של המפקח מיום 16.3.15, העוסק בסיווג לקוחות,
 5 שלשונו כדלקמן:
- 6 **"סיווג לקוחות בסיכון גבוה מפעילות חוצת גבולות שיתבסס בין**
 7 **היתר על הפרמטרים הבאים: מקור עושרו והכנסתו של הלקוח ומקור**
 8 **הכספים שאמורים להיות מופקדים בחשבון, לרבות קבלת**
 9 **אסמכתאות מתאימות...".**
- 10 הדגיש דרור, כי סעיף זה מדבר גם על כספים קיימים בחשבון קיים, ובחינת מקורם בהווה.
 11 היינו אין מדובר בהחלה למפרע. לכן ככל שיש כספים קיימים בחשבון קיים, הגם שהופקדו
 12 טרם הרגולציה בנושא איסור הלבנת מס, הבנק רשאי לדרוש פרטים בהווה על מקור
 13 הכספים, בכדי שיוכל לסווג את מידת הסיכון מהלקוח בכל הקשור להלבנת הון ו/או
 14 העלמות מס (עמ' 6 לפרו' שו' 18-35; עמ' 7 לפרו' שו' 1-3).
- 15 הדגיש דרור, כי רשויות זרות יכולות לטעון על אודות הכספים שבחשבון גם לגבי שנים
 16 עברו. לכן סיכוני הבנק בהקשר זה הם בהווה, הגם שמדובר בהפקדות עבר (עמ' 9 לפרו' שו'
 17 29-32).
- 18 דברים דומים אמר גם עו"ד רונן ניסים מהמחלקה המשפטית בבנק ישראל (עמ' 10 לפרו'
 19 שו' 25-30).
- 20 **לאור כל זאת, אני דוחה את טענת המבקש, כי החלת הוראה 411 ו/או הנחיות מכתבי**
 21 **המפקח מהשנים 2015-2016 על המקרה דנן, בו קיים בהווה חשבון למבקש, היא בגדר**
 22 **החלתן למפרע.**
- 23 כעת נחזור לשאלה, האם במקרה דנן הבנק עמד בנטל הראיה, להוכחת סבירות הסירוב .27
 24 שלו לאפשר למבקש למשוך כספים מהחשבון.
- 25 הקדמתי וציינתי כי לטעמי הבנק לא עמד בנטל ראיה זה במשמעות הנדרשת בפסיקה. היינו
 26 הבנק לא הוכיח, כי אין מדובר בחשש ערטילאי אלא בחשש ממשי להתנהלות בלתי תקינה
 27 בחשבון. בנדון היה על הבנק להצביע על מעשים ופעולות קונקרטיים שיש בהן להצביע על
 28 קיומו של חשש אמיתי, והוא לא עשה כן.
- 29 זאת ועוד – כבר נפסק כי יש להבחין בין סירוב לפתוח חשבון מלכתחילה לבין סירוב
 30 להמשיך להעניק את השירות הבנקאי לאחר שכבר נפתח החשבון.

בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"פ 9110-11-18 דוד נ' בנק הפועלים בע"מ

- 1 כאשר מדובר בהגבלת פעולות בחשבון או סגירתו, אשר מתנהל **במשך תקופה ממושכת**,
 2 על הבנק להצביע על נימוקים כבדי משקל המצדיקים זאת.
- 3 ראו לענין זה: ה"פ (נצי) 29308-03-15 **בוסתן החרמון למסחר בע"מ נ' בנק הפועלים**
 4 (13.4.15).
- 5 **28. לאור האמור נבחן את המקרה דנן:**
- 6 א. עסקינן בחשבון שנפתח בשנת 1998, לפני כ-21 שנים, ושהיה "רדום", חשבון
 7 פקל"ית (לא בוצעה בו כל הפקדה או פעולה יזומה מצד המבקש או מי ממיפיי הכח
 8 בחשבון) מאז שנת 2007, לפני כ-12 שנים.
- 9 ב. המבקש נתן הסבר סביר לפתיחת החשבון דווקא בישראל, הגם שמקום תושבתו
 10 היה באוסטריה (ראו סעיף 3 לעיל).
- 11 ג. המבקש נתן הסבר למקור הכספים בחשבון (עבודתו בעסק המשפחתי) ולהפסקת
 12 הפקדות הכספים בחשבון בשנת 2007 (ראו סעיף 7 לעיל).
- 13 ד. הגם שבחשבון היו מיופיי כח, לא הוכחה כל פעולה חריגה בחשבון שנעשתה על ידי
 14 מיופיי הכח, שהינם גם קרובי משפחתו מדרגה ראשונה של המבקש (הורים ואח).
- 15 ה. המבקש אף נתן הסבר מדוע כיום, כ-12 שנים לאחר תום פעילותו העסקית
 16 באוסטריה וסגירת תיקו במס הכנסה (שנת 2007), יתקשה לשחזר מסמכים
 17 שילמדו, כי על הכספים בחשבון הוצהר ושולם מס כדין באוסטריה, ארץ תושבותו
 18 באותה עת (ראו סעיף 10 לעיל).
- 19 **29. במצב דברים זה, חששו של הבנק להתנהלות בלתי תקינה בחשבון אינו מבוסס דיו.**
- 20 סבורני כי בנדון היה על הבנק לתת את הדעת יותר לנסיבות המיוחדות של המקרה דנן
 21 (חלוף השנים מאז פתיחת החשבון ועד כה, כשלא בוצעה כל פעולה יזומה בחשבון מאז שנת
 22 2007), בהעריכו את הסיכון הנובע מהחשבון ו/או מהמבקש בכל הקשור להלבנת הון ו/או
 23 העלמות מס של תושב חוץ. במיוחד כשהמבקש חתם לבנק על כל הטפסים שביקש, לרבות
 24 על טופס ויתור על סודיות בנקאית המופנה לרשויות באוסטריה, בו בחר הבנק שלא לעשות
 25 שימוש בכדי להסיר חששותיו בנדון.
- 26 **30. הבנק לטעמי גם הבין כי אין בסיס ממשי לחששותיו. לכן, הגם שדרש מהמבקש אישור**
 27 רואה חשבון או יועץ מס או מרשות המיסים באוסטריה כי החשבון דווח שם ו/או כי שולמו
 28 על הכספים שבחשבון מס כדין, סיכם עם המבקש כי בחלוף שלושה חודשים מיום חתימתו
 29 על המסמכים שנדרשו, יוכל למשוך הכספים מהחשבון אף ללא אישור כאמור (ראו סעיף
 30 18(ה) לעיל).

בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"פ 9110-11-18 דוד נ' בנק הפועלים בע"מ

- 1 סביר כי הבנק לא היה מגיע לסיכום דברים כזה מול המבקש אם היה קיים אצלו באותה
2 נקודת זמן (25.12.16) חשש ממשי וקונקרטי לעבירה על חוק איסור הלבנת הון.
- 3 **אז מה השתנה מאז סיכום דברים זה?**
- 4 ציין הבנק בתשובתו כי דווקא התעקשותו של המבקש לקבל את כספי החשבון (או חלק
5 ניכר ממנו) לאלתר, ללא המתנה בת שלושה חודשים, הגבירה את חששו כי מדובר בכספים
6 "לא כשרים".
- 7 ביטא זאת יפה ב"כ הבנק באומרו "אילו היו חולפים 3 חודשים והוא היה יושב בשקט,
8 **אולי לא היינו פה. אבל זה לא מה שקרה, ולכן אנו פה...**" (עמ' 15 לפרו' שו' 20-21).
- 9 **קשה לי לקבל תשובה זו של הבנק.**
- 10 לטעמי, משהגיע הבנק עם המבקש ביום 25.12.16 לסיכום דברים, כי בחלוף שלושה
11 חודשים מאז החתימה על המסמכים הנדרשים הוא ישחרר את כספי החשבון אף ללא
12 אישור רואה חשבון (או אישור אחר דומה), היה עליו לעמוד בסיכום זה מול המבקש.
- 13 סיכום הדברים האמור מלמד לכאורה כי עד ליום 25.12.16 לא היה לבנק חשש ממשי
14 וקונקרטי לפעולה לא תקינה בחשבון במובן של הלבנת הון, אחרת לא היה מגיע עם המבקש
15 לסיכום דברים זה.
- 16 פרשנותו של הבנק את התעקשותו של המבקש לקבלת כספים מהחשבון לאלתר כמגבירת
17 חשש או חשד בדבר "אי-כשרות" הכספים אינה ברורה ואינה מקובלת עלי.
- 18 למה לא לפרש את התעקשותו של המבקש לקבלת כספיו שבחשבון לאלתר, כעמידה על
19 זכויותיו, שכן לדבריו אין, ולא היה, כל בסיס לבנק להחזיק את כספיו שבחשבון תוך
20 חסימת כל פעולת משיכה מצידו!
- 21 מדוע התעקשות שכזו צריכה להגביר דווקא את החשש או החשד לטיבם של הכספים?!
- 22 המצב לכאורה צריך להיות דווקא הפוך. ככל שאכן מדובר בכספים לא מדווחים
23 (באוסטריה) בחשבון והמבקש מבין שהבנק עומד להקשות עליו בנדון (דרש אישור מרואה
24 חשבון וכ"ו), סביר כי היה שוקט על שמריו ולא "עושה רעש" במשך שלושה חודשים, ואז
25 היה יכול לקבל את הכספים שבחשבון ללא אישור רואה חשבון נדרש, כפי שסוכם עם
26 הבנק.
- 27 דווקא העובדה שהמבקש פעל בדיוק ההיפך, תוך חשיפת עצמו להתעקשות הבנק בכל
28 מקרה על אישור כאמור (כפי שקרה בפועל), מלמדת לכאורה כי מאבקו בבנק היה לשם
29 שמיים, לשם מניעת פגיעה בזכויותיו, ולא מתוך פחד מהרשויות באוסטריה.

בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"פ 18-11-9110 דוד נ' בנק הפועלים בע"מ

31. גם בחינת "הנורות האדומות" שהגבירו החשד אצל הבנק (שפורטו בסעיף 18(ח) לעיל) כי
 2 עסקינן בכספים בחשבון שלא דווחו כדין לרשויות המס באוסטריה, והובילו לסטיה
 3 מסיכום הדברים עם המבקש לשחרור הכספים בכל מקרה (גם ללא אישור רואה חשבון או
 4 אחר כאמור) לאחר שלושה חודשים מיום החתימה על המסמכים, לא שכנעה אותי כי
 5 עסקינן בחשש ממשי וקונקרטי להתנהלות לא תקינה בחשבון.
 6 עסקינן בשמונה "נורות אדומות" ונתייחס אליהן אחת לאחת:
- א. עסקינן בחשבון בו הכספים מושקעים בפקדונות בלבד, ומשנת 2007 לא נעשתה
 8 בו כל פעולה.
- 9 מידע זה היה בידיעת הבנק עת סיכם עם המבקש כי לאחר שלושה חודשים מיום
 10 חתימת המסמכים הנדרשים ישחרר את כספי החשבון אף ללא אישור רואה
 11 החשבון הנדרש. לכן מידע זה לא היה צריך לגרום לבנק לסגת מסיכום הדברים
 12 האמור עם המבקש.
- 13 בכל מקרה, וכפי שצינו לעיל, המבקש נתן הסברים לפתיחת החשבון למטרות
 14 השקעה (הטבות ניכרות שנתן הבנק, לאחר שעודד יהודים בקהילה היהודית
 15 באוסטריה לפתוח חשבון כאמור), ופירט את הסיבה להפסקת הפקדת הכספים בו
 16 משנת 2007 ואילך.
- ב. משנת 2007 הקשר בין הבנק למבקש נותק כמעט כליל והחשבון הפך ל"רדום".
- 18 מידע זה היה בידיעת הבנק עת סיכם עם המבקש כי לאחר שלושה חודשים מיום
 19 חתימת המסמכים הנדרשים ישחרר את כספי החשבון אף ללא אישור רואה
 20 החשבון הנדרש. לכן מידע זה לא היה צריך לגרום לבנק לסגת מסיכום הדברים
 21 האמור עם המבקש.
- 22 בנוסף את ניתוק הקשר עם הלקוח יש לזקוף גם לחובת הבנק, שלא טרח לשמור
 23 על קשר שוטף עם לקוחותיו בכל הקשור להתנהלות החשבון.
- 24 בכל מקרה אי-פעילות המבקש בחשבון תקופה ארוכה (פעילות פסיבית), להבדיל
 25 מפעילות אקטיבית של הפקדות כספים בסכומים ניכרים ו/או משיכת כספים, לא
 26 היתה צריכה לטעמי להגביר חשד כלשהו אצל הבנק, שהחזיק, והמשיך להחזיק,
 27 בכספים לכל אורך התקופה.
- ג. קיימים בחשבון שלושה מיופי כח לפעול בו, חלקם תושבי חוץ במדינה זרה.
- 29 מידע זה היה בידיעת הבנק עת סיכם עם המבקש כי לאחר שלושה חודשים מיום
 30 חתימת המסמכים הנדרשים ישחרר את כספי החשבון אף ללא אישור רואה

בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"פ 18-11-9110 דוד נ' בנק הפועלים בע"מ

- 1 החשבון הנדרש. לכן מידע זה לא היה צריך לגרום לבנק לסגת מסיכום הדברים
2 האמור עם המבקש.
- 3 בכל מקרה הבנק לא הוכיח פעילות חריגה או מוגברת או בכלל של מיופי הכח
4 בחשבון במהלך שנות קיומו.
- 5 **עד לשנת 2007 הצטבר בחשבון סך של כשני מליון אירו. מדובר בסכום משמעותי** .ד
6 **בשים לב לגילו הצעיר של המבקש.**
- 7 מידע זה היה בידיעת הבנק עת סיכם עם המבקש כי לאחר שלושה חודשים מיום
8 חתימת המסמכים הנדרשים ישחרר את כספי החשבון אף ללא אישור רואה
9 החשבון הנדרש. לכן מידע זה לא היה צריך לגרום לבנק לסגת מסיכום הדברים
10 האמור עם המבקש.
- 11 מעבר לכך, מדובר בסכום הכולל ריביות הנובעות מהשקעות הכספים בחשבון
12 לאורך שנות קיומו (כ-21 שנים). היינו איננו יודעים את סכומי הפקדות הקרן
13 בחשבון.
- 14 מעבר לכך, המבקש הבהיר כי מדובר בהכנסותיו מעסק משפחתי לאורך כתשע
15 שנים (משנת 1998 ועד 2007).
- 16 בנקודה זו לטעמי היה ראוי ליתן את הדעת לשנים הרבות שחלפו מיום הפקדת
17 הכספים בחשבון ועד למועד התעוררות החשד אצל הבנק, דבר שהקשה על המשיב
18 המצאת מסמכים תומכים בדבר "כשרות" הכספים המופקדים (ועמדנו על כך גם
19 לעיל).
- 20 **המבקש שינה את שמו פעמיים כמתואר בסעיף 17(ג) לעיל.** .ה
- 21 מידע זה היה בידיעת הבנק עת סיכם עם המבקש כי לאחר שלושה חודשים מיום
22 חתימת המסמכים הנדרשים ישחרר את כספי החשבון אף ללא אישור רואה
23 החשבון הנדרש. לכן מידע זה לא היה צריך לגרום לבנק לסגת מסיכום הדברים
24 האמור עם המבקש.
- 25 מעבר לכך, לא ברור לי מדוע שינוי שם כשלעצמו אמור לגרום להגברת החשד,
26 כשסימן זיהוי עיקרי, מספר דרכון או מספר תעודת זהות – נותר בעינו.
- 27 **המבקש מסרב בתוקף להעביר את מלוא הכספים לחשבון על שמו בארץ תושבותו** .ו
28 **(אוסטריה), אלא למדינה שאינה ארץ תושבותו (גיאורגיה).**
- 29 מידע זה היה בידיעת הבנק עת סיכם עם המבקש כי לאחר שלושה חודשים מיום
30 חתימת המסמכים הנדרשים ישחרר את כספי החשבון אף ללא אישור רואה

בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"פ 9110-11-18 דוד נ' בנק הפועלים בע"מ

- 1 החשבון הנדרש. לכן מידע זה לא היה צריך לגרום לבנק לסגת מסיכום הדברים
2 האמור עם המבקש.
- 3 מעבר לכך, בסופו של יום הבנק ידע כי המבקש ויתר על אופציה זו, וביקש לעשות
4 שימוש בכספי החשבון לשם רכישת נכס נדל"ן בישראל.
- 5 **הכספים שביקש המבקש למשוך מהחשבון היו בסכום נכבד העולה על חמישה** ז.
6 **מליון ₪.**
- 7 טעם זה של הבנק להגברת החשד במבקש אינו ברור לי.
- 8 המבקש ביקש את הסכום האמור לשם רכישת נכס נדל"ן בישראל, ולא כמשיכה
9 סתם. היינו יש טעם לסכום הנכבד שנדרש למשיכה.
- 10 בל נשכח שמדובר לכאורה בכספים של המבקש, שכל עוד לא הוכח אחרת רשאי
11 לעשות בהם כל שימוש חוקי.
- 12 לא זו אף זו – המבקש לא ביקש כי הכסף הנמשך יעבור דרך יד שלישית (עובדה
13 המגבירה לכאורה החשד ל"אי-כשרות" הכספים), אלא ישירות לחשבון פרוייקט
14 הבניה, באופן שניתן "לעקוב" אחר כספים אלה (ראה מכתבו של המבקש לבנק
15 מיום 26.12.17, שהינו חלק מנספחי טו1 לתשובה).
- 16 בנוסף, המבקש לא ביקש למשוך את כל הכספים שבחשבון (שלגרסת הבנק
17 עומדים על כ-10 מליון ₪), אלא רק את מחציתם.
- 18 **סירוב המבקש להמציא אישור רואה חשבון או יועץ מס ממדינת תושבותו.** ח.
- 19 מידע זה היה בידיעת הבנק עת סיכם עם המבקש כי לאחר שלושה חודשים מיום
20 חתימת המסמכים הנדרשים ישחרר את כספי החשבון אף ללא אישור רואה
21 החשבון הנדרש. לכן מידע זה לא היה צריך לגרום לבנק לסגת מסיכום הדברים
22 האמור עם המבקש.
- 23 מעבר לכך, בכל הקשור לנחיצות האישור, זהות נותן האישור ומהות האישור הבנק
24 "זיגג" לאורך הדרך, ועמד על כך ב"כ המבקש בסיכומיו (וצטטנו מדבריו בסעיף
25 22 לעיל).
- 26 **באשר לנחיצות האישור –**
- 27 תחילה אמר הבנק, כי לאחר שלושה חודשים אין צורך באישור רואה חשבון;
28 לאחר מכן אמר – בכל מקרה צריך אישור רואה חשבון;
29

בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"פ 9110-11-18 דוד נ' בנק הפועלים בע"מ

- 1 **באשר לזהות נותן האישור -**
- 2 בהתחלה הבנק דרש אישור רואה חשבון או יועץ מס. בהמשך הוסיף גם אפשרות
- 3 לאישור עורך דין או אישור רשות המס עצמה.
- 4 **באשר למהות האישור או תוכנו -**
- 5 בדרישת הבנק הראשונה מהמבקש נדרש הוא להמציא אישור רואה חשבון או יועץ
- 6 מס כי הכספים שבחשבון דווחו לרשויות מדינת התושבות (ראו מכתבו של הבנק
- 7 למבקש מיום 24.4.17, אשר צורף כנספח 2 לתובענה).
- 8 בישיבת קדם המשפט הראשונה ציין ב"כ הבנק כי נדרש אישור שהחשבון מדווח
- 9 באוסטריה (עמ' 1 לפרו' שו' 10).
- 10 בישיבת קדם המשפט השניה ציין ב"כ הבנק כי לא משנה אם מדובר באישור רואה
- 11 חשבון או עורך דין או יועץ מס או רשות המס באוסטריה, ובלבד שיאושר בו, כי
- 12 לרשויות באוסטריה יש ידיעה על קיומו של החשבון על שם המבקש.
- 13 אם כן, תחילה דרש הבנק אישור כי הכספים בחשבון מדווחים לרשויות
- 14 באוסטריה;
- 15 לאחר מכן אמר – די באישור כי הרשויות באוסטריה יודעות על החשבון.
- 16 **מכל אלה עולה, כי הבנק לא הציג בנדון מדיניות ברורה, לא לגבי תוכנו של**
- 17 **האישור, לא לגבי זהות נותנו ועל בסיס אלו נתונים ינתן האישור.**
- 18 בכל מקרה סבורני כי ניתן להבין את הקושי בהצגת אישור כזה על ידי המשיב
- 19 שנים כה ארוכות מאז פתיחת החשבון.
- 20 כל אישור כזה יחייב הסתמכות על מקור מוסמך (ראה דברי ב"כ המשיב עמ' 14
- 21 לפרו' שו' 22).
- 22 רואה החשבון או יועץ המס או עורך דין לא יוכלו להצהיר כן מידיעתם האישית
- 23 אלא תוך הסתמכות על מקור מהימן (ראו ענין טוויגה, סעיף 70 ריישא).
- 24 דא עקא, וכפי שציין המבקש, יש כיום קושי ממשי להציג מקורות מהימנים על
- 25 אודות הכספים המופקדים ו/או על הדיווח בשעתו לרשויות המס על החשבון,
- 26 לנוכח השנים הרבות שחלפו.
- 27 יחד עם זאת, טרח והביא המבקש (מעבר למסמכים עליהם חתם לדרישת הבנק,
- 28 במסגרתם אישר את "כשרות" הכספים שבחשבון מבחינת הלבנת הון) אישור

בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"פ 18-11-9110 דוד נ' בנק הפועלים בע"מ

- 1 מרשות המיסים האוסטרית, כי אין לו שם חובות בגין מיסים (ראו האישור, שהינו
2 חלק מנספחי טו1 לתשובת המשיב).
- 3 32. כל הנ"ל מלמדנו, כי "הנורות האדומות" שטען להן הבנק בהקשר של חשבון המבקש, לא
4 היו מבוססות דיין, ולא היה בכוחן להגביר חשד כלשהו להתנהלות לא תקינה של המבקש
5 בחשבון, עד כדי חזרת הבנק מסיכום הדברים עם המבקש, לשחרור מלא של הכספים לאחר
6 שלושה חודשים מיום החתימה על המסמכים הנדרשים (שנחתמו כאמור על ידי המבקש
7 כבר ביום 27.12.16) בכל מקרה, אף ללא הצגת אישור רואה חשבון (או כל אישור אחר
8 דומה).
- 9
- 10 **סוף דבר**
- 11 33. הבנק לא הוכיח "סירוב סביר" בחסימת החשבון של המבקש למשיכת כספים.
- 12 34. משכך, דין החסימה האמורה להיות מוסרת, והמשיב יהיה רשאי למשוך כספים מהחשבון
13 בכל סכום וללא הגבלה, עד תקרת הכספים שבחשבון.
- 14 35. באשר לבקשת פיצול הסעדים שהגיש המבקש – לאחר עיון בבקשה ובתגובה **שוכנעתי**
15 **להתיר פיצול סעדים כמבוקש**, לתביעת נזקים כספיים שנגרמו ו/או יגרמו למבקש עקב
16 חסימת החשבון על ידי הבנק.
- 17 שוכנעתי כי נזקים כספיים כאמור, ככל שנגרמו ו/או יגרמו למבקש, יתגבשו סופית רק
18 לאחר הוראה על שחרור כספי החשבון.
- 19 36. הבנק המשיב יישא בהוצאות המשפט של המבקש ובשכר טרחת עורך דינו, **בסכום כולל** של
20 10,000 ₪, שישולמו תוך 30 ימים מיום מתן פסק דין זה. לא ישולם הסכום במועדו, יישא
21 הפרשי הצמדה וריבית כדין, החל מיום מתן פסק דין זה ועד ליום התשלום המלא בפועל.
- 22
- 23 **המזכירות תעביר פסק הדין לצדדים.**
- 24
- 25 ניתן היום, ט' ניסן תשע"ט, 14 אפריל 2019, בהעדר הצדדים.
- 26

בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"פ 9110-11-18 דוד נ' בנק הפועלים בע"מ

חננאל שרעבי, שופט

- 1
- 2
- 3
- 4